

ſtort, og ſaaledes maa vi nu, paa Grund af, at det faktiſt er blevet ſaa ſtort, paa Grund af, at Statsregnskabet fremviſer ſaa ſtort et Underſkud, forandre Overenſtomſten, alſaa bruge Statsregnskabet's Reſultater med Henſyn til Dieblirket, ſelv om de, hvad man viſtnoſ maa indrømme, faktiſt ikke kunne bruges med Henſyn til den Tid, hvor Overenſtomſten blev afsluttet. Men ſaa vil jeg gjøre det ærede Mindretal opmærksom paa, at, naar man vil gjøre det, maa man tage de andre Statsregnskaber's Reſultater med og ikke blive ſtaaende ved 1879, ſom det ærede Mindretal har gjort. Det ærede Mindretal anfører nemlig Underbalancen efter Statsregnskaberne indtil Aaret 1879—80, hvor det oplyſes, at det var ſleget til 112,000 Kr., alſaa omtrent til 20,000 Kr. mere end det var forudſat i 1875. Nu vil jeg ſige, at, ſelv om det er 20,000 Kr. mere, end forudſat i 1875, er det en ſaa lille Afvigelse fra Forudſætningen, at jeg ikke formaar at ſe, at det ſkulde berettigede til ikke at lade Overenſtomſten gjælde mere, men dertil kommer endnu den Omſtændighed, at, hvis det ærede Mindretal havde ſet efter i Statsregnskabet for 1880—81, ſom er det ſidſte Aar, og ſom bør lægges til Grund for, hvad der her forhandles om i Dieblirket, vilde det ærede Mindretal have ſet, at Underſkudet ikke beløber ſig til mere end 50,000 Kr. Alſaa, naar Underſkudet kun er 50,000 Kr. nu efter Statsregnskabet, forekommer det mig, at Mindretallet maatte erkjende, at Forudſætningen ſtaaer ſaa fuldſtændig ved Magt, thi Underſkudet har ifjor været mindre end i 1875, da Overenſtomſten blev ſluttet. Jeg regner nemlig de 50,000 Kr. med, ſom ſkulde være Statſkaſens Tilſkud. Det maa indrømmes, at Overenſtomſten, ſom blev ſluttet i 1875, ſtaaer fuldſtændig ved Magt for Univerſitetet's Vedkommende. Men hvorfor ſtal den ſaa fraviges, hvorfor vil man reiſe Strid paa dette Spørgſmaal? Det er aldeles uforſtaaeligt. Det er et Spørgſmaal, ſom man fra alle Sider indrømmer er et Kaſſeſpørgſmaal, det er ikke et Spørgſmaal om, hvorvidt Univerſitetet ſkal have Mere eller Mindre, eller om det ſkal raade over Mere eller Mindre, thi det kan det dog ikke gjøre. Det er et Kaſſeſpørgſmaal, og et Kaſſeſpørgſmaal, ſom man har fundet ſig i blev løſt paa den Maade i en Række af Aar, og Forudſætningene være de ſamme da ſom nu. Paa dette Spørgſmaal vil man nu ſprænge Finantſloven, og ſer man med Sorg „ſjergelige Eventualiteter.“ imøde. Det forſtaaer jeg aldeles ikke. Overhovedet tilſtaaer jeg, at jeg ikke ret forſtaaer denne pludſelige Stræk for Opſpiſning af ſærlige Fonds, der er overkommet enkelte Sider af dette Thing og jo ogſaa af det andet Thing. Man har jo ſpiſt adſkillige ſærlige Fonds, og man ſpiſer jo ſtadig væk paa dem. Adſkillige af de andre Fonds Balancer tilveiebringes jo kun ved For-

brug af Kapitalformuen, og der findes jo paa Finantſloven opført ſærlige Fonds, der forlænge ſiden have opſpiſt hele deres Formue; det vil Enhver vide, der har ſet en Finantſlov en eneſte Gang. Og denne Kjærlighed til de ſærlige Fonds er desuden ſaameget mere forbausende, ſom det er den høitærede Miniſter, der, om jeg ſaa maa ſige, har ført Rigsdagen i Alden for denne Sag; thi det vil jo erindres, at det ikke er mere end 10—12 Aar ſiden, at der blev ſtillet Forſlag her i Salen blandt Andet om at tage, jeg tror 40,000 Kr., ud af Kommunitetets Midler, for at lette Statteydernes Byrder, ſom det heb ſig. Dette Forſlag blev dengang ſtillet af hele Finantſubvalget med Undtagelse af et enkelt Medlem, nemlig Profeſſor Frederikſen; alle de Dørige vare enige om, at det var et fornuftigt Forſlag og en fornuftigt Betragtning, der laa til Grund for dette Forſlag — det findes i Betænkningen for 1869—70 — den Betragtning nemlig, at, naar de ſærlige Fonds havde en god Status og havde Overſkud, ſkulde de ikke ſidde hen og ſamle Kapitaler, men afgive deres Overſkud til at lette Statteydernes Byrder, og den høitærede Kultuſminiſter var dengang Medforſlagsſtiller af dette Forſlag. Jeg ſiger, at det derfor dog er lidt underligt og svært for os at forſtaa, at nu paa een Gang er denne ſærlige Fond — de andre gjælder det ikke — bleven ſaa hellig, at man ikke mere kan ſtaa ved en Overenſtomſt, der derom er ſluttet, men maa have en ſtor Strid om denne Sag.

Jeg kommer nu til det ſidſte Spørgſmaal, Spørgſmaalet om Skibet. Ogsaa her tror jeg, at det er lykkedes gjennem Forhandlingerne at klare, hvorom det dreier ſig. Der er jo ingen Overenſtomſt, heldigviſ; man har forſøgt at lede Noget ud af Sværnslovens § 2, ſom ſkulde forpligte Folkethinget til at gaa ind paa Regjeringens Synſmaaede, men det tror jeg ikke, at man vilde have gjort, hvis man havde erindret, at den høitærede Miniſter i den Forhandling, der fandt Steb mellem Regjeringen og Rigsdagen, dengang Sværnsloven var for, erkjendte, at „Lordenſkjold“ hørte til „ſtørre“ Skibe. Denne Forpligtelse ſtil at bygge et viſt Antal ſtørre Skibe, er det ſlet ikke, det dreier ſig om, den er Folkethinget gaaet ind paa og gaar ind paa nu ved at bevilge en Sum, der er tilſtrækkelig til Bygningen af et af Miniſteriet ſelv ſom „ſtørre“ anerkjendt Skib. Det dreier ſig alſaa ikke om, hvorvidt der ſtal bygges ſtore eller ſmaa Skibe, end ikke om, hvorvidt den ene eller den anden Lyne er den bedſte, det er ikke, ſom det ærede Mindretal ſiger, et techniſt Spørgſmaal, der ligger for, det er et finantielt og et rent finantielt Spørgſmaal, der ligger for, det er ikke, ſom det ærede Mindretal nu ſiger, et techniſt Spørgſmaal, hvorom vi ere enige, det vilde det være, hvis Striden ſtod om to Lyper til lige Beſtoſning. Det, Striden her dreier ſig